
INTERJÚ - Szilágyi Zsolt: eljön még a mi időnk

2016. 11. 24.

Hosszas viták után az Erdélyi Magyar Néppárt elnöksége néhány hete úgy döntött, nem indul, de nem is támogat független jelölteket az idei parlamenti választásokon. Az EMNP elnökét, Szilágyi Zsoltot, Makkay József többek között arról kérdezte, pártja mit javasol választóinak. Az interjú az Erdélyi Naplóban jelent meg.

A néppárt független jelöltek támogatásával készült a decemberi parlamenti választásokra. E mögött volt konkrét terv, voltak jelöltek?

Természetesen minden lehetőséget számba vettünk és a jelöltek már melegítettek is. Több helyen beindult az aláírásgyűjtés, sőt, volt, ahol már össze is jöttek a szükséges számú aláírások.

Becsléseik szerint hány megyében lett volna esélye az EMNP-nek arra, hogy függetlenként induló jelölteket juttasson be a bukaresti törvényhozásba?

Megfelelő jelöltekkel és egy húzós kampánnyal több megyében is jó eséllyel szálltunk volna harcba. A legesélyesebb nyilván Hargita és Kovászna megye volt, egy független jelölt esetében ugyanis bármely megyében az egy mandátum megszerzéséhez szükséges szavazatszámot kell elérni. Ez Hargita megyében a képviselőjelöltek esetében az érvényes szavazatok 20 százaléka, Háromszéken pedig 25%. A korábbi választási eredményeink alapján tehát elsősorban ebben a két székely megyében szállhattunk volna jó eséllyel versenybe. Simán megtörténhetett volna az is, hogy mi visszük el a székelyföldi „román” mandátumokat...

Hogyan született meg a döntés arról, hogy mégse induljanak a decemberi választásokon?

Az indulást illetően több héten át folyt az elemzés a párton belül. Minden elméleti lehetőséget komolyan megvizsgáltunk, koalíciót, listás indulást, függetlenek támogatását. Az aktív erdélyi magyar választók 15–20 százaléka támogat bennünket, ez egyeseknek sok, másoknak kevés. Egy tudatos, jól informált, szilárd értékvilággal és kialakult világképpel rendelkező szavazóbázisról van szó. Nyilván megkérdeztük azokat, akiknek véleménye számunkra fontos. Amikor világossá vált, hogy anyaországi partnereink nyíltan segíteni fogják az RMDSZ kampányát, el kellett döntenünk, hogy mit tegyünk. A nagy többség amellett volt, hogy ne menjünk szembe szövetségeseinkkel még akkor sem, ha úgy gondoljuk, hogy most, ebben az esetben valószínűleg tévednek. A politika fonák és visszás helyzeteket tud produkálni, az ember viszont igyekszik elkerülni a barátjával való hadakozást. Én magam az elnökség döntését bölcs és alaposan átgondolt döntésnek tartom.

Vajon mennyire csalódottak a néppárt szavazói?

A néppárt értékrendje nem változott, továbbra is az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács és a Székely Nemzeti Tanács autonómiaprogramját tekintjük irányadónak. A választás szabadsága sem szűnt meg, még akkor sem, ha most nehéz helyzetben van egy nemzeti érzelmű autonomista szavazó... Az erdélyi magyar politika továbbra is kétpólusú. Az MPP az RMDSZ tenyeréből eszik, és tőle függ mind az önkormányzatokban, mind máshol. Fontos tehát, hogy a több mint 230 önkormányzati képviselőnkkel és a megyei és helyi szervezeteinkkel közösen adjuk vissza a reményt azoknak, akik '89-ben velünk harcoltak és örültek annak, hogy az egypártrendszernek vége. Nekik azt üzenem, ne csüggedjenek, eljön még a mi időnk!

Az RMDSZ egyes tisztségviselői szerint a néppárt visszalépése az ő érdemük, mert figyelmeztették a magyarországi kormánypártokat az erdélyi magyarság megosztásának veszélyeire. Mekkora szerepe volt a néppárt döntésében annak, hogy ezt Budapestről is kérték?

Ha az ember mindent elhinne, amit mondanak, előbb-utóbb azt gondolná, hogy a nap nem kel fel, ha ők nem intézik el ezt Bukarestben. Kampányban vannak, ilyenkor nyilván mindenfélét mondanak. Sokkal jobb lett volna, ha abban segítenek, hogy a marosvásárhelyi katolikus iskola papírjai rendben legyenek. De a Marosvásárhelyi Orvosi és Gyógyszerészeti Egyetem ügyét már nem is mondják, a csángókat sem, az autonómia pedig egyenesen „nem időszerű” nekik. Ez a szomorú valóság. Egyébként döntésünk erdélyi bejelentése után két héttel Toró T. Tibor és Zakariás Zoltán alelnökökkel együtt tájékoztattuk Potápi Árpád nemzetpolitikai államtitkárt álláspontunkról. Ez nem volt egy elhallgatott esemény, sajtótájékoztatót is tartottunk.

Verestóy Attila az RMDSZ-lista esetében az összefogás listájáról beszél. Ez mennyire elfogadható, mennyire támogatható a néppárt számára?

Verestóy Attila szenátor neve és tevékenysége nem a közösségünk, hanem más érdekét szolgálja. Ezért olyan fontos Bukarestnek, hogy ő és a hasonló érdeket szolgáló magyar politikusok mindenképpen ott legyenek. Ezért módosították oly módon a választási törvényt, hogy vagy az öt százalékkal vagy pedig surranópályán (négy megyében húsz százalékkal), de mindenképpen bekerüljenek. Ha ezt nézzük, akkor a választás tulajdonképpen tét nélküli, hiszen az RMDSZ mindenképpen bekerül a román törvényhozásba. Éppen ezért hiteltelen az a riogatás, amit folytatnak. Két-három évet leszámítva majd húsz éve vannak kormányon, most pedig meg akarnak bennünket védeni Bukaresttől. Hiteles ez? Ők a bukaresti hatalom részei, itthon pedig erdélyinek akarnak tűnni. Biztos vagyok benne, hogy az említett szenátor már a kampányban elkezd tárgyalni a kormányba lépésről. De az MPP-nek is tisztáznia kéne: tényleg azért kell a bukaresti képviselő, hogy ott kiismerjék, kinek kell „spágát adni”, ahogy Biró Zsolt fogalmaz?!

Önök jelezték, hogy csak azokat az RMDSZ-jelölteket tudják támogatni, akik nem csak a kampányban autonómiapártiak. Nyilvánosságra hozzák ezeket a neveket?

A választók nyilván tudják, hogy választókerületükben kik azok az RMDSZ-jelöltek, akik következetesen kiálltak az autonómia mellett, és ha kellett, több ízben is beadták az

autonómiatervezeteket. Vagy hogy kik azok, akik a MOGYE ügyét vagy az egyházi javak visszaszolgáltatásának ügyét kormánykoalíciós feltételként szabták. És biztosan azt is tudják, hogy kik azok a mostani jelöltek, akik a kormányzatban való részvétel feltételeként például a Székelyföld autonómiájáról szóló népszavazás kiírását kérik. Ön ismeri őket?

Az RMDSZ főtitkára, Kovács Péter egyik sajtónyilatkozatában úgy fogalmazott, hogy a néppárt visszalépése alapot adhat egy későbbi RMDSZ-EMNP tárgyalásra a jövőbeni közös indulásokhoz, akár csak a Magyar Polgári Párt esetében. Hogyan tekint egy ilyen együttműködés elé?

Mikor úgy éreztük, hogy a közösség sorsa a tét, eddig is mindig kezdeményeztük a párbeszédet. A közösség érdeke és nem valakinek a visszalépése képezheti a párbeszéd alapját. Egy méltányos tárgyalásra ezután is nyitottak vagyunk.

Milyen esélyt lát arra, hogy létrejöjjön az önök által régóta szorgalmazott erdélyi magyar-magyar kerekasztal?

Ez már 2009 óta létezik: az Erdélyi Magyar Egyeztető Fórum a mi javaslatunkra indult 2009-ben, az RMDSZ-nek viszont nem érdeke, hogy működjön. Mi többször kértük az összehívását. Bármikor készen állunk a folytatásra.

Elképzelhetőnek tartja, hogy a néppárt akár román pártok jelöltjeit is támogassa a mostani választásokon?

Mi nem támogatjuk az átszavazást. A helyzet most az, hogy funkciójában, politikájában az RMDSZ nálunk ugyanazt a vonalat viszi, mint felvidéken a Híd-Most. Ott vegyes pártnak hívják, itt nem. Ezért van értelme a létezésünknek. Ha nehéz is felvenni a versenyt román állam által nekik biztosított és a közösségi nyilvánosság előtt el nem számolt eurómilliókkal, és még akkor is, ha két-három év alatt nem sikerült áttörést és a romániai magyar egypártrendszer gyökeres megváltozását elérnünk, nem szabad feladni. Dolgozni kell. A választás személyes kérdés. A részvétel és a szavazási opció is lelkiismereti kérdés.

(Erdélyi Napló, Makkay József)